УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

Рік заснування 1897

№3(113) Березень 2002

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА ОТЦІВ ВАСИЛІЯН "МІСІОНЕР":

о. Августин Баб'як. **Нові українські мученики XX ст.** – *200 с.*

Ця книжка вийшла минулого року французькою мовою у серії "Видання Українського Католицького Університету ім.Климентія Папи". Пропоновану видавництвом книжку переклав на українську мову сам автор. Видання складається зі шести розділів та каталогу нових блаженних УГКЦ. Цікавою є тематична частина, у якій автор описує тернистий шлях нашої Церкви від 1946 року, яка мала статус "мовчазної Церкви", ознайомлює читача зі заходами щодо її визнання, а також подає документальну спадщину, промови і виступи Римських Архиєреїв про УГКЦ від 1945 і до 1990-их років. Тут також вміщені схвальні рецензії та відгуки декількох кардиналів на цю багатогранну наукову працю о. Августина Баб'яка.

Сподіваємося, що видання зацікавить не лише істориків, а й усіх, хто цікавиться проблемами нашої Церкви.

Карл Раннер. **Що маємо чинити зараз?** */Пер. з німецької мови Н.Лозинської.* – *32 с.*

Ця невелика за обсягом книжка німецького богослова містить чотири медитації над приготуванням людини до другого приходу Спасителя. Вона дає людині можливість заглибитися у сутність Господньої ласки й любові, а також сенс очищення і страждання.

Видання зацікавить широке коло читачів.

Передплачуйте християнський часопис "Місіонар" на 2002 рік, який стане для вас добрим порадником у духовному житті!

Передплатний індекс – 23959.

Вартість передплати: на 1 місяць – 1 грн. 78 коп., на 6 місяців – 9 грн. 58 коп.

Релігійний часопис "Діти Непорочної" – єдиний в Україні марійський журнал для християнської родини.

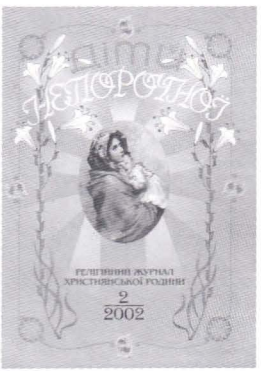

У ньому розповідається про об'явлення Матері Божої у Фатімі, Люрді, Гарабандалі, Меджугор'ї тощо, а також пропонуються цікаві матеріали на духовні теми. Журнал можна придбати за такою адресою: м.Львів, вул.Куліша, 22, або передплатити у будь-якому поштовому відділенні України.

Передплатний індекс – 23979.

Вартість передплати: на 1 місяць – 2 грн. 10 коп., на 6 місяців – 12 грн. 10 коп.

СЛОВО РЕДАКТОРА

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Березень – перший весняний місяць, який закликає нас до праці на городі, зокрема на своєму духовному городі, щоб докорінно очистити своє сумління постом та молитвою і таким чином краще приготуватися до величного празника – Великодня.

Також у цьому місяці всіх нас, українців, закликають взяти участь у дуже важливій суспільно-політичній події – виборах. Наші владики вийшли нам назустріч, офіційно оприлюднивши думки і погляди Української Греко-Католицької Церкви на вибори і відповідальне до них ставлення вірних. Публікуємо в нашому часописі уривки з цього звернення владик.

Зима цього року була благодатною для нашої Церкви висвяченнями нових єпископів. Повідомляємо вас про хіротонії владики Степана, владики Ігоря з Чину отців Редемптористів і владики Гліба Студійського Уставу. Публікуємо уривки послання Святішого Отця на Великий піст, а також великопосні реколекції про гордість та покору.

У рубриці "З монашого життя" представляємо вам нове Згромадження сестер Редемптористок, з яким вас ознайомлює наш невтомний місіонер о. Василь Зінько, ЧСВВ. Цього року в о. Василя потрійний ювілей, і з одним з них, 80-річчям, його віншуємо.

Сторінки рубрики "Християнська мораль" цього разу більші за обсягом, ніж звичайно, бо крім розповіді о. Мелетія Батога, ЧСВВ про іконоборців нашої сучасності ви знайдете на них корисний матеріал зі звернення наших владик про алкоголізм, а також звіт про діяльність центру тверезості "Дорога".

У "Місіонарі Пресвятого Ісусового Серця" публікуємо тематичну статтю Віри Арів про біблійні основи культу Серця Христового.

Подаємо також цікаву розвідку о. Василя Зінька, ЧСВВ про святих із багатодітних родин.

Наш постійний дописувач о. Роман Каспришин розповів у своїй статті про отця Василіянина Павла Мадяра, яку читайте в рубриці "Постаті ЧСВВ".

У поетичній сторінці прочитаєте цього разу вірш про весну о. Василя Мендруня, ЧСВВ, а також поетичну спробу нашої читачки.

Молодь та діти зможуть прочитати цікаву розповідь із давніх фараонських часів Стародавнього Єгипту і зрозуміти, що найкращою молитвою є молитва подяки і прослави Бога.

Хочу всіх вас, дорогі читачі, заохотити взяти участь у виборах, бо це не тільки наше право, але також і наш громадянський та християнський обов'язок – обрати тих, які не лише словом, а й ділом впроваджують у практику засади християнської моралі.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

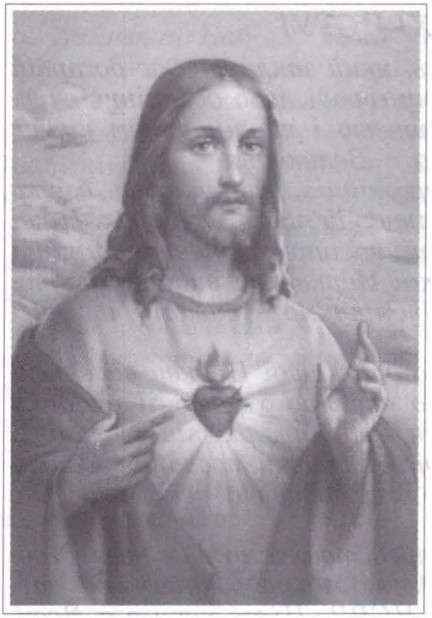

Ось серце, що так дуже полюбило нас...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ:

(Поблагословлене Святішим Отцем)

Загальний: ЩОБ ЦЕРКОВНІ ІНСТИТУЦІЇ ТА ГРОМАДИ УСВІДОМИЛИ НЕОБХІДНІСТЬ ВЕСТИ СУСПІЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ І СВОЇМ ПРИКЛАДОМ ПОСТІЙНО Й НАПОЛЕГЛИВО СВІДЧИЛИ ПРО ЄВАНГЕЛІЄ ЛЮБОВІ.

Хоча у всіх країнах світу Церква відокремлена від держави, все ж таки вона не нехтує суспільною діяльністю даної держави. Шукайте передусім Царства Божого, а все інше вам додасться. Ця євангельська засада завжди є актуальною для християн. Нам потрібно працювати і дбати про те, щоб християнські

засади застосовувалися у суспільному житті людини. Усі християни у цілому світі повинні своїм прикладом постійно свідчити ту любов, яку ми би хотіли бачити не лише тоді, коли хтось виявляє милосердя до вбогих, але також і у відповідальному ставленні до своїх громадських обов'язків.

Молімося за те, щоб усі християнські громади, починаючи від найменшої – парафіяльної, і всі церковні інституції при парохіях (Апостольства молитви, марійські дружини та ін.), а також єпархії дбали про правильне розуміння їхніми членами суспільної діяльності. Таке розуміння своєї відповідальності повинне проявлятися завжди, а не лише тоді, коли відбуваються вибори. Молімся, щоб всі християни світу були не лише добрими християнами, але й добрими громадянами.

Місійний: ЩОБ НАРОДИ АФРИКАНСЬКОГО КОНТИНЕНТУ ЗІ ЩИРИМ СЕРЦЕМ ПРИЙМАЛИ ЄВАНГЕЛЬСЬКЕ ВЧЕННЯ ЛЮБОВІ Й СВОБОДИ І АКТИВНО ПОШИРЮВАЛИ МИР ТА СПРАВЕДЛИВІСТЬ.

Африканський континент не є наймолодшим, тобто його було відкрито значно раніше від Америки. Проте християнство у Африці почало запроваджуватися дуже пізно. Варто згадати про шлях визволення країн цього континенту від колонізації. Він був пов'язаний навіть із боротьбою проти християнства, яке поширювалося одночасно з приходом колонізаторів із європейських країн. Однак час пізніше показав, що все ж таки християнство аж ніяк не пов'язане з колонізацією і воно поступово почало вкорінюватися у Африці. У деяких країнах, жителі яких віддавна вільні від гніту, християни складають більшість. Наприклад, в Уганді 90 відсотків населення є католиками.

На жаль, у багатьох країнах африканського континенту далі існує така думка: щоб отримати свободу, слід відкинути християнство. Таке розуміння християнства жителями Африки є хибним. Тому слід молитися за поширення миру і справедливості християнами Африки серед невіруючих співвітчизників, щоб вони не відкидали і зрозуміли Добру Новину й зі щирим серцем приймали євангельське вчення – носія любові, свободи і миру.

Місцевий: ЩОБ ДЕРЖАВНІ МУЖІ В УКРАЇНІ КЕРУВАЛИСЯ ЗАСАДАМИ ХРИСТИЯНСЬКОЇ МОРАЛІ.

В Україні в березні цього року відбудуться вибори до Верховної Ради та місцевих органів влади. Ми повинні обрати у всі органи державної влади достойних і порядних чоловіків і жінок. Дуже багато молімося цього місяця за те, щоби державні мужі, яких ми оберемо, керувалися засадами християнської моралі.

На жаль, багатьом депутатам ще до сьогодні ці засади або невідомі, або просто невигідні, бо, як знаємо, сповідування християнських поглядів вимагає змінити спосіб думання і діяння. У нашій країні не шанується сьома Божа заповідь "не кради" і восьма – "не говори неправди", зокрема, у сфері державного управління. Наші державні мужі потребують духовної сили і підтримки. Тому молімся за те, щоб до парламенту та й в усі органи державної влади прийшли люди, які керуються у своєму житті християнськими засадами, а ті, що не живуть згідно з ними, ставали практикуючими християнами.

Покровитель на березень – св. Тома Аквінський, 22 (7)

Народився св. Тома у 1226 році в замку Рокка-Секка неподалік італійського містечка Аквіно і славного Бенедиктинського монастиря у Монте Кассіно, в якому пізніше навчався Тома. Коли йому було 14 років, він про-

довжив навчання в університеті в Неаполі. Тут на початку 1244 року Тома урочисто отримав чернечу рясу новика Чину отців Домініканців, а вже через рік склав урочисті чернечі обіти.

Тома навчався у Парижі й Колонії у славного професора св. Альберта Великого. Він був тихим і мовчазним студентом, за що його прозвали "німим сицилійським волом". Коли ж Тома найкраще пояснив одне складне місце з богослов'я, то професор вигукнув: "Ми називаємо Тому німим волом, та я кажу вам, що як він колись заричить, то чутимуть його в усіх кінцях світу".

У 1248 році архієпископ висвятив Тому на священика. Тома багато часу приділяв молитві, а "під час освячення на Службі Божій заливався сльозами, повністю заглиблений у її таїнства та наповнений її плодами". У 1269 році Тома написав розвідку про Пресвяту Євхаристію і Христові муки та воскресіння. У 1273 році під час відправлення Служби Божої Тома отримав об'явлення, після якого він перестав писати свій найбільший твір "Сумма Теологіка". Тома говорив: "Настав кінець моїй праці. Все написане мною здається мені нічим порівняно з тим, що мені було об'явлено".

У 1274 році відбувався Вселенський Собор у Ліоні, де мало вирішитися питання церковного об'єднання Сходу і Заходу. Тома мав прибути на цей Собор, однак, у дорозі занедужав. У монастирі отців Систерсів він 7 березня 1274 року віддав Богові свою святу душу.

Св. Тома написав 20 томів різних філософських і богословських творів, а також пояснення до молитов "Отче наш", "Богородице Діво" і "Вірую". На прохання папи Урбана IV склав богослужбу на честь Пресвятої Євхаристії.

Проголошуючи Тому Аквінського у 1323 році святим, папа Іван XXII казав про нього: "Він просвітив Церкву більше, ніж усі інші вчителі, і можна мати більше користі за рік читання його творів, ніж якщо би хто вивчав твори інших богословів усе життя". Папа св. Пій V проголосив св. Тому Учителем Церкви, а папа Лев XIII – опікуном усіх католицьких університетів, академій, колегій та шкіл.

Великими були покора і дух молитви св. Томи, який більше вчився у стіп хреста, ніж із книжок. Його сповідник казав, що "свої надзвичайні знання св. Тома завдячував не так своєму генієві, як своїм молитвам. Він слізно молився, щоб отримати від Бога розуміння Його таїнств, і він отримував бажане просвічення розуму".

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ:

Загальний: ЩОБ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ СІМ'Я СПРАВДІ СТАЛА КОЛИСКОЮ І ШКОЛОЮ ВІРИ ТА ГІДНОСТІ ЖИТТЯ.

Місійний: ЩОБ ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ, СКРІПЛЕНІ ГЕРОЇЧНИМ СВІДЧЕННЯМ МУЧЕНИКІВ НАШИХ ЧАСІВ, ІЗ НОВИМ ЗАПАЛОМ ПРОПОВІДУВАЛИ ХРИСТА, ВІДКУПИТЕЛЯ ЛЮДЕЙ.

Місцевий: ЩОБ УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО СТВОРЮВАЛО КРАЩІ УМОВИ ЖИТТЯ ДЛЯ УБОГИХ ТА БЕЗРОБІТНИХ.

Покровитель на квітень – св. Іван Ліствичник, 12.04 (30.03)

"СЛОВО ЖИТТЯ"

"Кожен, хто оту воду п'є, знову захоче пити. Той же, хто нап'ється води, якої дам йому Я, – не матиме спраги повіки. Вода бо, що дам йому Я, стане в ньому джерелом такої води, яка струмує в життя вічне" (Ів 4, 13-14).

У цій перлині Євангелія – притчі про самарянку – Ісус говорить про воду, як буденне явище для нас, однак, для жителів пустелі – дорогоцінний скарб. Слухачі Ісусової проповіді мали досвід життя у пустелі, тому не треба було їм пояснювати цінність води.

Джерельна вода необхідна для нашого дочасного життя, а жива вода, про яку говорить Ісус, – для вічного життя.

Як пустеля оживає після рясного дощу, так зерна, засіяні в наших душах святим Хрещенням і скроплені Словом Божим, можуть прорости. Рослина росте, дає листя і набуває вигляду дерева або гарної квітки. Духовний ріст відбувається завдяки живій воді, яку дає Слово Боже своєю животворною дією. Це життя буде вічно тривати.

"Кожен, хто оту воду п'є, знову захоче пити. Той же, хто нап'ється води, якої дам йому Я, – не матиме спраги повіки. Вода бо, що дам йому Я, стане в ньому джерелом такої води, яка струмує в життя вічне" (Ів 4, 13-14).

Ісусові слова звернені до усіх нас, спраглих цього світу. Він звертається до всіх, які свідомі своєї духовної закам'янілості і відчувають наслідки спраги. Спаситель звертається також до тих, які навіть не відчувають потреби напитися з джерела життя, не відчувають необхідності у великих життєвих вартостях.

Зрештою, Ісусові слова адресовані усім жінкам і чоловікам сьогодення, вони вказують їм, де можуть отримати відповіді на свої екзистенціальні запитання і задовільнити свої бажання.

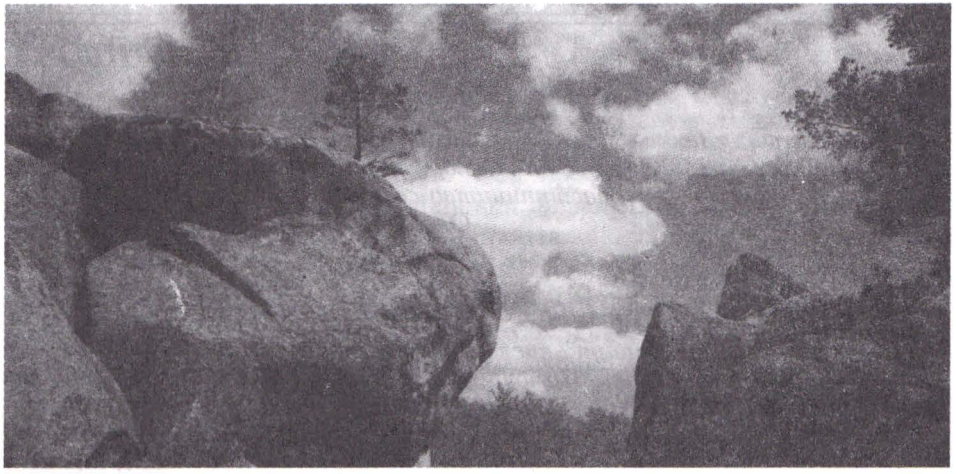

До нас усіх звернене Його повчання, яке ми повинні добре засвоїти.

Яким чином?

Почати по-новому євангелізувати наше життя, порівнювати його з Ісусовими словами, намагатися думати по-Божому і любити серцем Божим.

Кожна хвилина практикування Євангелія у нашому житті стає краплиною води живої, яку ми п'ємо.

Кожний жест любові до нашого ближнього стає ковтком тієї живої води.

Так, бо та вода така дорогоцінна, що має властивість струменіти в нашому серці щоразу, коли відкриваємо його для всіх. З того Божого джерела можемо черпати настільки більше води живої, наскільки більше проявляємо любові до ближніх і потребуючих.

"Кожен, хто оту воду п'є, знову захоче пити. Той же, хто нап'ється води, якої дам йому Я, – не матиме спраги повіки. Вода бо, що дам йому Я, стане в ньому джерелом такої води, яка струмує в життя вічне" (Ів 4, 13-14).

Щоб вгамувати власну спрагу, ми повинні самі дарувати воду живу, яку ми зачерпнули від Нього.

Вистачатиме одного слова, інколи однієї-єдиної усмішки, одного звичайного прояву солідарності, щоб знову отримати відчуття повноти, глибокого задоволення і струмування радості. Якщо ми будемо продовжувати дарувати, то це джерело миру і життя даватиме нам щоразу більше води і ніколи не пересохне.

Є ще інша таємниця, привідкрита Ісусом – це своєрідна криниця без дна, з якої нам слід черпати. Коли двоє або троє об'єднаються в Його ім'я, там Він буде серед них (пор. Мт 18, 20). Ось тоді ми відчуваємо себе вільними, сповненими світла, і буйні потоки "води живої з нутра нашого потечуть" (пор. Ів 7, 38). Здійсниться обіцянка Ісусова, бо Він присутній між нами, Він дає воду, яка струменіє і втамовує спрагу на всю вічність.

К'яра ЛЮБІХ

НАМ ПИШУТЬ

Слава Ісусу Христу!

Складаю щиру подяку Господу нашому Ісусу Христу, Пресвятій Дівi Марії, св.апостолові Юді Тадею за те, що мій тато одужав. Повсякчас відчуваю Божу допомогу і заступництво святих.

Ольга, м.Червоноград (Кристинопіль) на Львівщині

Шановна редакціє!

На сторінках "Місіонаря" висловлюю подяку св.апостолу Юді Тадею, Матері Божій Неустанної Помочі і св.Йосифові за їхнє заступництво перед Богом: мої родичі Ігор і Марія отримали роботу.

Орися, с.Грушів Дрогобицького району на Львівщині

ВИТЯГИ ЗІ ЗВЕРНЕННЯ З НАГОДИ ВИБОРІВ

Ми стоїмо на порозі виборів до Верховної Ради України та місцевих органів влади.

Упереджене ставлення народу до майбутніх виборів і їхніх наслідків не викликає особливого здивування, якщо брати до уваги те, що наша державна традиція, незалежність, самоврядування є ще дуже молодими.

У конкретній ситуації сьогодення, коли розуміння політики як бруду протиставляється, так би мовити, ідеалові чесного політика і справедливої політики, Христова Церква зобов'язана сказати своє слово, бо любов до Батьківщини є безпосередньою вимогою заповіді Божої: "Шануй батька твого і матір твою..." На жаль, в Україні Церква говорить різними голосами через роз'єднаність, тому адресатами цього звернення єпископату Української Греко-Католицької Церкви є передусім вірні нашої Церкви, а з ними всі люди доброї волі.

Завдання Церкви полягає не в тому, щоб вказувати на певних осіб чи конкретну партію, і не в тому, щоб їх висувати. Її мета – сприяти створенню такої атмосфери, в якій вибори могли б відбуватися нормально, спокійно, чесно, щоб вони були покликані служити спільному добру.

Сьогодні ми всі скаржимося і страждаємо від явища, яке є кардинальним порушенням спільного добра і має назву "корупція". Замість законопослушного урядовця маємо чиновника, для якого основним законом є власні запити і уподобання. Ми всі, які є жертвами цього лиха, засуджуємо корупцію і тим самим свідчимо про бажання спільного добра.

Цього року ми вибираємо до різних рівнів законодавчої влади: опосередковано – до судової гілки влади, і тільки на рівні місцевого самоврядування – до законодавчої і виконавчої. Тож слід з особливою відповідальністю поставитись до всіх кандидатів, перш ніж доручити їм такий великий вплив на суспільні процеси.

Щодо способу використання влади, то всіх кандидадів у депутати і політичні блоки умовно можна поділити на три групи. Перша група – це ті, хто бажає здобути владу „саму для себе", щоб використовувати її цілком безкарно, без суспільного контролю, з корисними для себе цілями. З минулого нам відомі приклади таких людей, які шукали влади, щоби нею гнобити, нищити суспільство.

Інші прагнуть здобути владу для вирішення короткотермінових проблем конкретної групи виборців. Такі проблеми можуть бути виправдані, але їх вирішення не дає відповіді на запити цілого суспільства.

Третя група об'єднує тих кандидатів, які оперують... категоріями глибинних зацікавлень свого народу. Ці кандидати, яких справді можна назвати державними мужами, бажають вирішити довготермінові проблеми, дивляться вперед не тільки щодо рішень, а й щодо засобів.

Бажаємо зазначити кілька ділянок суспільного життя, які, на нашу думку, вимагають власне такого підходу до справи:

1. Добре ім'я держави і, як наслідок, довір'я їй.

2. Вартість життя і гідність людини.

3. Моральне і фізичне здоров'я нації.
4. Категорії мислення.
5. Ціль держави.
6. Освіта.
7. Культура.
8. Українська мова.
9. Держава і Церква.

Ми просимо всіх вас взяти участь у виборах. Громадська активність під час виборів буде критерієм розвитку нашого суспільства. Будьмо свідомі того, що наша байдужість та безпринципність може спричинитися до встановлення такого режиму, який обмежить права й свободу людини.

Однак все наше людське мудрування є недостатнім для забезпечення миру, добробуту, правопорядку. Без Божого благословення таких благодатей нам осягнути не вдасться.

Від імені Синоду Єпископів Києво-Галицької митрополії
Української Греко-Католицької Церкви
† ЛЮБОМИР

ЗБІР КОШТІВ НА БУДОВУ ПАТРІАРШОГО СОБОРУ УГКЦ

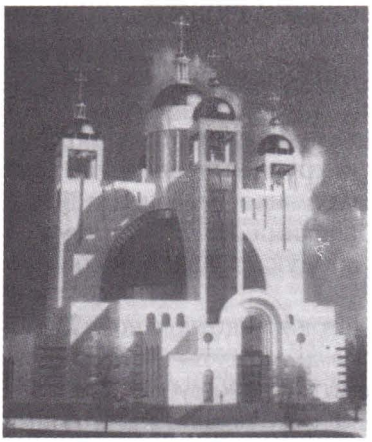

У минулому числі нашого часопису вміщено текст звернення Блаженнішого кардинала Любомира Гузара щодо будови патріаршого собору УГКЦ у Києві. Подаємо уривок із цього звернення: "Звертаюся до вас, дорогі у Христі Сини і Доньки Української Греко-Католицької Церкви в Україні і за її межами, з уклінним проханням допомогти у **спорудженні патріаршого храму**, а згодом і приміщення для осідку Глави нашої Церкви в Києві. Ваша щира пожертва, незалежно від того, чи буде це вдовина лепта чи щедрий дарунок, буде саме тією цеглиною, без якої не зможемо звести цей храм.

Заздалегідь складаю сердечну подяку за ваші пожертви для блага нашої Церкви і українського народу. Вимолюю для вас усіх щедрих Божих благодатей".

Просимо жертводавців надавати кошти безпосередньо владикам у конкретних єпархіях нашої Церкви, яким доручено збирати кошти на побудову патріаршого собору. Усі благодійники отримуватимуть особисту подяку з Києва.

ХІРОТОНІЇ НОВИХ ЄПИСКОПІВ УГКЦ

ВЛАДИКА ДЛЯ СХОДУ УКРАЇНИ

На празник Стрітення Господнього у архикатедральному соборі св.Юра у Львові відбулася **хіротонія на єпископа о.Степана Меньока, ЧНІ** за участю багатьох владик нашої Церкви з України та діаспори. Архиєрейську св.Літургію співслужили єпархіальні священики, отці Василіяни, отці Студити та отці Редемптористи. Святителем був Блаженніший кардинал Любомир Гузар, а співсвятителями – єпископ-ординарій Сокальський Кир Михаїл Колтун, ЧНІ та Апостольський екзарх для греко-католиків у Франції, Швейцарії та країнах Бенілюксу Кир Михаїл Гринчишин, ЧНІ.

У своїй проповіді кардинал Любомир наголосив на важливості цієї події, адже від 1994 року в осідку Києво-Галицької митрополії не було жодної хіротонії. З уст Блаженнішого прозвучало побажання владиці-номінату Степану провадити доброю дорогою ввірений йому Божий люд. Після Архиєрейської св.Літургії слово мав Апостольський нунцій в Україні архиєпископ Микола Етерович, який гарною українською мовою розповів про становище католиків у Східній Україні, зокрема у семи областях, де виконуватиме служіння Донецько-Харківського екзарха УГКЦ Кир Степан Меньок, ЧНІ. До речі, до Львова приїхала на це торжество і група греко-католиків з Донеччини.

Редакція "Місіонаря" бажає владиці Степану, духовенству і вірним Донецько-Харківської екзархії щедрого Божого благословення!

***

Владика Степан Меньок народився 19 серпня 1949 року у с.Наконечне Яворівського району на Львівщині. Вступивши до Чину Найсвятішого Ізбавителя (отці Редемптористи), склав перші обіти у 1975 році, а вічні – 8 листопада 1981 року. Рукоположений на священика 8 липня 1981 року. Душпастирював під час підпілля на Львівщині. У 1994–1997 роках о.Степан був ректором Львівської духовної семінарії Святого Духа. З 1997 року – ігумен монастиря св.Альфонса у Львові та ректор Вищого духовного інституту Львівської провінції ЧНІ. Вільно володіє російською, польською і французькою мовами.

ДВА ВЛАДИКИ-ПОМІЧНИКИ БЛАЖЕННІШОГО КАРДИНАЛА ЛЮБОМИРА ГУЗАРА

Торжества з нагоди **хіротонії на єпископа-помічника Львівської архиепархії о.Ігоря Возняка, ЧНІ** розпочалися 16 лютого. У соборі св.Юра у Львові владика-номінат склав присягу на вірність Католицькій Церкві. У неділю 17 лютого дзвони архикатедри св.Юра закликали вірних і духовенство до урочистої Архиєрейської св.Літургії, яку служили два митрополити та владики з України і діаспори, отці Редемптористи, отці Василіяни, отці Студити та єпархіальні священики.

Обряд хіротонії здійснили Блаженніший кардинал Любомир, митрополит Канади Кир Михаїл Бздель, ЧНІ та єпископ-ординарій Тернопільський Кир

Михаїл Сабрига, ЧНІ. У проповіді глава УГКЦ проголосив відкриття Року кардинала Йосифа Сліпого та побажав владиці Ігорю Возняку мати "погляд, сповнений добротою" (саме про такий погляд Ісуса Христа, звернений на митаря Закхея, йшла мова у недільному Євангелії). Перед закінченням Архиєрейської св.Літургії Апостольський нунцій архиєпископ Микола Етерович коротко охарактеризував служіння єпископа-помічника, яке виконуватиме владика Ігор Возняк, ЧНІ у Львівській архиєпархії, найбільшій адміністративній одиниці УГКЦ в Україні.

***

Владика Ігор Возняк народився 3 серпня 1952 року в с.Липиці Миколаївського району Львівської області. Вивчав філософію і богослов'я у підпільній семінарії у Львові. Вступивши до ЧНІ, склав перші обіти у 1975 році, а вічні – 2 липня 1981 року. Рукоположений на священика 23 листопада 1980 року. Душпастирював під час підпілля у Вінниці та навколишніх селах. З 1990 по 1996 роки був протоігуменом ЧНІ. З 1996 року працював у Вінниці, а з 1998 року став учителем новиків Львівської Провінції ЧНІ. Володіє російською, польською, італійською й англійською мовами.

***

27 лютого, коли це число "Місіонаря" друкувалося, відбулася **хіротонія о.Гліба Лончини** (Студійського Уставу) у архикатедрі св.Юра. За попередньою інформацією, головний святитель – Блаженніший кардинал Любомир Гузар, а співсвятителі – архиєпископ, митрополит УГКЦ зі США Стефан Сорока та єпископ-ординарій Самбірсько-Дрогобицький Кир Юліан Вороновський (Студійського Уставу). Єпископ Гліб Лончина виконуватиме обов'язки помічника Блаженнішого у справах патріаршої курії.

***

Владика Гліб Лончина народився 23 лютого 1954 року у м.Стюбенвил (штат Огайо, США). Студії з філософії та богослов'я закінчив у Римі в Урбаніанському університеті, де навчався з 1971 по 1979 роки. Здобув бакалаврати з філософії, теології та ліценціат з теології. У 2001 році у Папському Східному Інституті захистив докторат з літургіки.

До монастиря св.Теодора Студита біля Рима вступив у1975 році, де прийняв схиму 19 грудня 1976 року. Висвячений на священика кардиналом Йосифом Сліпим 3 липня 1977 року. Був економом монастиря Студіон (1977–1983 роки), сотрудником храму св.Миколая у Пассейку (штат Нью-Джерсі, США) і з 1985 року – префектом семінарії св.Софії у Римі. З 1994 року – духівник у Львівській семінарії Святого Духа та викладач у Богословській академії. З 2000 року працював як аташе в Апостольській нунціатурі у Києві. Крім української, досконало володіє англійською, італійською і французькою мовами.

Редакція "Місіонаря" бажає двом єпископам-помічникам з Божою допомогою добре виконувати своє служіння!

Ігор СКЛЕНАР

ВИТЯГИ ЗІ ЗВЕРНЕННЯ ПАПИ НА ВЕЛИКИЙ ПІСТ 2002 РОКУ

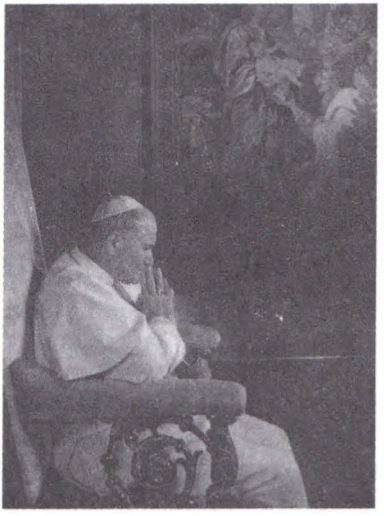

"Даром прийняли, даром давайте" (Мт 10, 8)

Любі Брати і Сестри!

Готуємося до подолання дороги Великого посту, яка приведе нас до урочистого святкування основної таємниці віри, таємниці муки, смерті і воскресіння Христа. Готуємося, щоб пережити той близький вже час, переданий Церквою вірним, який сприяє роздумам про Відкуплення, яке здійснив Господь Бог на Хресті. Спасенний задум Отця Небесного здійснився через те, що Його Єдинородний Син добровільно і повністю подарував Себе людям. "Ніхто не забирає в Мене життя, тільки Я сам від себе його віддаю" (пор. Ів 10, 18), – говорить Христос, вказуючи ясно, що Він з власної волі посвячує Своє життя для Відкуплення світу. На підтвердження того, яким є великим цей дар любові, Спаситель додає: "Ніхто неспроможен любити більше, ніж тоді, коли він за своїх друзів своє життя віддає" (Ів 15, 13).

Великий піст – це Богом нам дана нагода для навернення. Він допомагає нам зрозуміти і захоплюватися тією дивовижною таємницею любові. Бог дав нам добровільно Свого Сина. Бог полюбив нас безмірним милосердям, не звертаючи уваги на стан глибокого роздвоєння, у яке ввів людину гріх. Церква не перестає проповідувати цю таємницю безмежної доброти, прославляючи добровільний вибір Бога і Його бажання не осуджувати людину, але привернути їй співжиття зі Собою.

"Даром прийняли, даром давайте"! Нехай ці слова з Євангелія забринять у серці кожної християнської спільноти під час покутної мандрівки до святкування Пасхи. Нехай час Великого посту, який нагадує про таємницю смерті і воскресіння Господа, зробить так, щоб кожний християнин гордився цим великим даром! І власне тому, що це життя є даром, не можна вважати, що воно є нашим або трактувати його як приватну власність.

Не можна забувати, що людське життя не перестає бути вартістю, навіть якщо йому призначені терпіння і обмеження. Життя, даром отримане, є даром, який завжди треба приймати й любити, і даром віддавати на служіння іншим.

Тому, що ми даром отримали дар життя, ми повинні його даром віддавати ближнім. Цього Ісус вимагає від учнів, висилаючи їх у світ, як Своїх свідків: "Даром отримали, даром давайте"! Отже, першим даром, який ми маємо офірувати, є дар святого життя, яке є свідченням нашої безкорисливої любові до Бога. Наше життя, життя віруючих людей, повинне носити знак тої безкорисливості, завдяки якій ми беззастережно посвячуємося Богу і ближньому.

Любити братів, посвячуватися їм – це вимога. Чим більші є потреби ближніх, тим нагальнішим для вірних є обов'язок служіння їм. Чи ж Бог не допускає існування таких потреб, щоби ми навчилися звільнюватися від нашого егоїзму і жити правдивою євангельською любов'ю?

Ісус каже: "Бо коли ви любите тих, що вас люблять, то яка вам за це нагорода? Хіба не те саме й митарі роблять?" (Мт 5, 46). Світ цінує зв'язки з іншими на основі інтересу і особистої вигоди, пропагуючи егоцентричний спосіб життя, в якому дуже часто немає місця для бідних і слабких. Кожну особу треба поважати і любити з огляду на неї саму, незалежно від її здібностей, переваг і обмежень. Навпаки, чим більшими є її вади, тим більше вона має бути предметом нашої конкретної любові. Церква через свої численні інституції дає свідчення саме такої любові, беручи на свої плечі терпіння хворих, упосліджених, бідних і тих, які стали жертвою використовування. У такий спосіб християни стають апостолами надії і будівничими цивілізації любові.

Сьогодні, як і колись, вчинене віруючими добро стає часто поштовхом до віри. Як у притчі про доброго самарянина, християнин виходить назустріч потребам ближнього і його дії ніколи не є тільки звичайною матеріальною допомогою. Завжди вони є також проповідуванням Царства, знаком змістовного життя, повного надії і любові.

Нехай під час Великого посту буде дієвою великодушність до наших найбідніших братів! Відкриваючи їм наші серця, усвідомлюймо собі щораз більше, що наш дар ближнім є відповіддю на численні дари, якими Господь Бог не перестає нас обдаровувати. Даром ми отримали, даром віддаваймо!

Немає кращого і відповіднішого часу від Великого посту, щоб свідчити безкорисливість, якої світ так потребує? У любові, якою Бог нас обдаровує, міститься заклик, щоб ми також віддавали себе безкорисливо іншим. Нехай подібно чинить кожний християнин.

Марія, Діва і Мати, нехай провадить і підтримує вас на тій великопосній дорозі. Запевняю всіх у моїй сердечній молитві, уділяючи кожному, зокрема тим, які щодня у своїй праці практикують і проявляють християнське милосердя, особливого Апостольського Благословення!

Переклала з польської мови Віра АРІВ

ВАСИЛІЯНСЬКИЙ ЧИН СЬОГОДНІ: СЕСТРИ ВАСИЛІЯНКИ (3)

(БРАЗИЛІЯ)

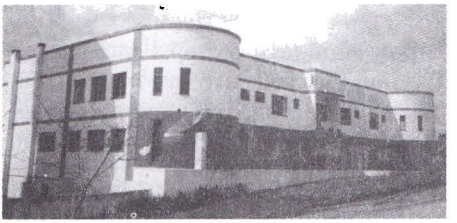

На світлині: монастир сестер Василіянок у м.Каноіняс (Бразилія).

Хоча українські еміґранти поселилися у Бразилії вже більше як сто років тому, сестри Василіянки діють у цій країні тридцять років. Генеральна капітула сестер Василіянок у 2001 році Місію св. Йосифа піднесла до рівня Делегатури*. Першою настоятелькою Делегатури св. Йосифа стала сестра Лукія Салковські, ЧСВВ.

Новостворена Делегатура є "дочкою" арґентинської Провінції сестер Василіянок. Саме сестри з Арґентини приїжджали до Бразилії, де проводили катехизацію у парафіях під час літніх канікул. Перші кандидатки з Бразилії відбували новіціят у Арґентині. Однак виникали мовні незручності, бо в Бразилії розмовляють португальською мовою, а в Арґентині – іспанською. Тому сестри Василіянки створили окрему Місію св. Йосифа у Бразилії.

Першими прибули до Бразилії у м. Каноіняс штату Санта-Катарина сестри Василіянки Вероніка та Олена. Незабаром тут було створено дитячий садочок. Перший новіціят провадила мати Євсевія, ЧСВВ з американської Провінції.

Перший дім сестер Василіянок Покрову Пресвятої Богородиці було засновано у 1972 році в м. Каноіняс. Тут сестри Василіянки не тільки катехизують дітей та молодь у колоніях (невеличких парафіях), а ще й учителюють у середній школі при монастирі.

У 1977 році створено ще два доми: у Бокейроні, частині столиці штату Парана Куритибі та у містечку Резерва недалеко м. Іваї, де знаходиться новіціят отців Василіян, які надають духовну допомогу сестрам Василіянкам у Резерві. Сестри катехизують при храмі і в школі. При домі св. Василія у Бокейроні створено кандидатуру і новіціят сестер Василіянок, де духовний провід здійснюють отці Василіяни. Тут також знаходиться резиденція новоствореної Делегатури св. Йосифа. У Бокейроні сестри Василіянки проводять катехизацію при католицькій українській церкві, яка є однією із дванадцяти парафіяльних церков м. Куритиби.

Всіх сестер Василіянок у Бразилії є десять, окрім того шість дівчат проходять кандидатуру і новіціят. Відрадно згадати, що бразилійська Делегатура св. Йосифа є не тільки найновішою, а і наймолодшою: ні одній сестрі ще не виповнилося 50 років.

Хоча українців греко-католиків у Бразилії стає все менше, однак, є надія, що кількість сестер Василіянок із Божим благословенням зростатиме і таким чином буде збільшуватися і поле їхньої апостольської діяльності.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

*Делегатура – згідно з канонічним правом найменша юридична особа, в якій об'єднано декілька монастирів у певній країні.

У СЕСТЕР РЕДЕМПТОРИСТОК

Нещодавно випала мені нагода зустріти біля василіянської церкви у Львові одну монахиню. На моє запитання: "З якого ви, сестро, Згромадження?", вона відповіла: "Належу до нової монашої спільноти – сестер Редемпториcток". Довідався від сестри, що живуть вони на вулиці Лісній, неподалік парку на Знесінні. Монахиня запросила мене відвідати їхню спільноту.

Однієї неділі я вирушив у дорогу з наміром відвідати сестер Редемптористок. Над їхнім домом височіє невеличкий купол і кожен, хто тут проходить, може здогадатися, що у ньому живуть богопосвячені особи. Будинок відремонтовано, за часів підпілля нашої Церкви тут проживав о. Пелех, ЧНІ, мій товариш з ювенату на Збоїщах (тоді це було село) у тридцятих роках.

Кілька років тому я зустрів його, але він мене одразу не впізнав. "Добре, а "жидика" пригадуєте?" – запитав тоді я. "Та чому ні?!" – він розсміявся, бо так мене називали на ювенаті. Сам не можу сказати чому: чи через те, що був із міста, чи моя поведінка була таки трохи жидівською.

Сестри гарно мене прийняли. Спершу зайшли ми до чудово облаштованої каплиці, яка підносить молитовний настрій. Тієї неділі у сестер Редемптористок були ще гості з Німеччини, бо монахині, хоч і є корінними українками, переїхали звідти. Вони пройшли чотири роки кандидатури, нині носять ряси і активно включаються у церковне життя.

Потім випили ми чаю, помолилися, і я почав по-німецьки мовити "Богородице Діво" ("Ґеґрюст зайст ду Марія"). Так спільно ми з сестрами прославляли Пресвяту Богородицю.

Дівчата, які мають намір посвятитися Богові згідно з харизмою сестер Редемптористок, мають нагоду завітати до їхнього дому. Початок кожної справи – нелегкий, тому молімося за те, щоб це Згромадження зростало кількісно і якісно на добро нашої Церкви й народу.

о.Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

На світлинах: сестри Редемптористки і їхній монастир у Львові.

ВИКОРІНЮЙМО ГОРДІСТЬ І ЗАСІВАЙМО ПОКОРУ

Починаємо великопосну серію наук роздумами над шкідливістю гордості та цінністю покори.

У переліку гріхів, віддавна сформульованих св.Церквою, на першому місці стоїть *гордість як мати усіх інших пороків.* Протилежною до гордості є *чеснота покори.* Богословська наука про Богородицю – маріологія – ставить Марію на противагу Єві, яка через гордість та непослух принесла смерть людському родові. Марія завдяки покорі та послуху стала Матір'ю Життя і Спасіння, тому і співаємо: "Це покора учинила, що ти Бога породила".

Добрі християни намагаються викорінити зі своїх душ та з цілого свого життя гордість, натомість зростити покору, бо хто покірніший, той ближчий до Бога. У Святому Письмі наведено чимало прикладів як гордих, так і покірних людей. Пригадаймо зі Старого Завіту протистояння гордого велетня Голіафа, вождя филистимлян, і покірного та богобоязливого пастуха Давида, який у покорі уповаючи на Бога, а не на власні сили, перемагає зухвалого Голіафа. Ісус Христос закликав наслідувати убогого Лазаря, митаря, котрий бився у груди, вдови, яка пожертвувала останні дві лепти, адже всі вони відзначалися саме покорою. І знаємо, як гостро критикував Ісус гординю та підступність книжників і фарисеїв.

У навчанні Отців Церкви *покора – сестра поміркованості.* Вона не дає розвинутися бажанню власної величі і марних мрій. Покірлива людина прославляє Бога і шанує ближнього. Проте покора не забирає права в людини дбати про своє добре ім'я, а від інших очікувати пошани. Однак покірлива людина не буде за всяку ціну боронити власну гідність. Христос, як покірливий агнець, мовчав на заподіяну Йому кривду. Св. апостол Павло у Посланні до филип'ян про покору Христа висловився так: "А применшив самого Себе, прийнявши вигляд слуги, ставши слухняним аж до смерті, смерті ж хресної" (пор. Фил 2, 7-8). Отож, бачимо, що тільки шляхом применшення і служіння кожна людина прямує до неба.

"Навчіться від Мене, бо Я лагідний і сумирний серцем" (Мт 11, 29). Мусимо взяти до серця цей заклик Ісуса – наслідувати Його покору. Не чекаймо, щоб нас упокорювали інші, як було з імператором Наполеоном, який упокорився лише після своєї поразки.

У римо-католицькій традиції Великий піст починається від першого дня посту, коли священик посипає на голову вірних попіл та пісок, говорячи: "Пам'ятай, людино, що ти порох і попіл...". У нас такого звичаю немає, але ці слова нам не слід забувати.

Св. Ігнатій Лойола говорив про три ступені покори. *Першим* ступенем необхідної до спасіння покори є виконування Божих заповідей. *Другий* ступінь полягає у тому, щоб сприймати з такою самою радістю невдачу, як і успіх; приниження, як і пошану; хворобу, як і здоров'я. Ті, що відзначаються *третім* ступенем покори, з любові до Бога добровільно обирають приниження, зневагу, образи.

Нехай ці думки заохотять кожного з нас до викорінювання гордості та зрощування покори у цей час Великого посту.

о.Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

НОВІТНЄ ІКОНОБОРСТВО

Повертаючись у неділю з церкви, бабуся Христина зайшла по дорозі навідати свого сина і двох малих внуків Василька і Мар'янку. Діти, угледівши бабусю, радісно защебетали. Бабуся приголубила своїх любих внуків і сказала:

– Сьогодні в церкві отець так гарно проповідував! Він розповідав про прикрі часи іконоборства у 8 та 9 столітті. Як же багато натерпілися християни від тих іконоборців! Були то, мої дітоньки, такі люди, які не визнавали святих образів та ікон. Вони переслідували всіх, хто тримав у хаті ікону, а хто не хотів її знищити, з того знущалися: кидали у в'язниці, а багатьох навіть і вбивали. Знаєте, отець в церкві говорить, а мені згадується все те, що я зі своєю мамою пережила. Розкажу вам, діти, про таких іконоборців, які ще недавно були і в нас, в Україні...

...Це було після страшного голодомору, який шаленів у нашому краю. Ми з мамою жили на краю села. Була рання весна і моя мама почала копати город, щоб засадити його картоплею. Я прийшла зі школи, вчилася я тоді у третьому класі, і одразу побігла на город, щоб допомогти мамі. Але мама наказала мені:

– Христинко, йди до хати і добре підготуй уроки.

– Мамо, я хочу Вам допомогти, хоч трішечки. Вам ніхто не допомагає, – просила я.

– Доню, мені Бог допомагає.

І тут я почала розповідати мамі, що трапилося в нас у школі:

– Тут до нас приходив начальник із району, який нам говорив, що Бога немає. Казав нам, щоб вдома ми познімали образи зі стін і принесли їх до школи, щоб у неділю спалити.

– А вчителька що казала на це? – спитала мене тремтливим голосом мама.

– Вона мовчала і була дуже сумна. Знаєш, мамо, вона вірить в Бога, але нікому про це не говорить, – відповіла я.

– І що це таке діється? Голодом нас морили, в Сибір вивозили, а тепер і за Бога взялися. Не буде добра на цьому світі.

– Начальник на нас кричав, щоб ми показали, хто носить хрестик. Я одразу сховала свій хрестик. А з мого однокласника Володі начальник із великою злістю зірвав хрестик з шиї.

– Христинко, – сказала мені мама, – стережися цих нелюдів, а Бог тебе завжди охоронить.

До нас підійшла наша сусідка Марія і мама, відправивши мене до хати, довго про щось з нею говорила. Коли мама прийшла, то сказала, що довідалася від сусідки таке: будуть ходити і забирати образи, ікони і молитовники. Сказавши це, вона швидко познімала зі стін всі образи, зав'язала їх у хустку і поклала у стару скриню,

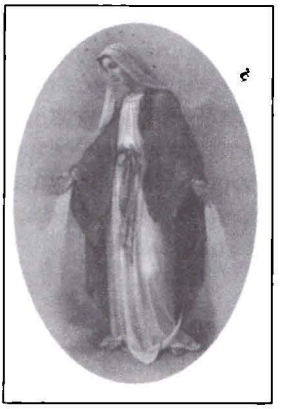

прикривши старою одежею. Мама наказала мені нікому про це не говорити.

Тут ми почули вигуки і вульгарні співи і, вийшовши на подвір'я, побачили кількох активістів, які вже були напідпитку. Вони зайшли до нашої хати і відразу запитали в мами:

– Де ваші ікони?

– Моя Христинка прийшла зі школи і... – почала пояснювати мама.

Один із них закричав:

– Не обманюйте нас. Запитуємо вас ще раз: де ікони?

– Таж я кажу вам, що ми їх познімали і Христинка всі віднесла до школи. Так їй наказали зробити, – відважно відповіла мама.

Активіст підійшов до мене і різко запитав:

– Чи це правда?

Я відповіла, що так.

– Добре, ми перевіримо, – сказали вони і вийшли з хати.

Вони пішли, а мама сумно подивилася на мене і сказала:

– Дитино, брехати не можна. Але я думаю, що ця брехня не є гріхом, бо ми зберегли святі ікони від зневаги і знищення.

Активісти також зайшли і до нашої сусідки. Вони обшукали всю хату і знайшли ікони під подушками на ліжку. Написали протокол "неповиновения совєтськой власті" і навіть пригрозили штрафом. Потім вони, взявши ікони, вийшли з хати і кинули їх на віз.

– Ось маємо вже перший урожай, – говорив, радіючи успіхом, молодий високий хлопець.

Цілий тиждень у нашому селі проходила кампанія боротьби з іконами, яка тривала аж до неділі. А в неділю у нашій школі організували недільник. Ми прибирали територію школи, садили дерева, виносили сміття і навіть білили крейдою стіни школи. І все це ми, дітоньки, мусили робити в неділю, у день Господній.

До школи прийшов і парторг. Нас поставили в один ряд і він нам сказав:

– Сьогодні, дорогі учні, ми спалимо всі ікони, які ми позбирали у вашому селі. Їх не повинно бути у ваших серцях. Ці ікони намалювали люди. На них зображені боги, яких в дійсності немає. Ми вшановуємо тепер наших вождів, які ведуть нас усіх до щасливого майбутнього.

Тут він наказав принести ікони. Швидко розпалили вогонь і сказали нам кидати їх у вогонь. Але ніхто з нас не наважився це зробити. Парторг, побачивши наш непослух, незадоволено промовив до нашої вчительки:

– Одразу видно Ваше виховання.

А вчителька мовчки обтирала сльози, дивлячись, як горять ікони. Вогонь палахкотів і через якийсь час все згоріло, залишився тільки сірий попіл. Додому ми поверталися невеселі. Наші серця горіли полум'ям жалю над зневагою нашої віри. Я йшла додому разом із своїми подружками. Дуже хотіла їм розповісти про те, як мама сховала образи. Але я стрималася, бо було наказано мені зберігати це в таємниці.

А ввечері до нас прийшла сусідка. Вона була дуже схвильована і часто повторювала:

– І мої образи теж згоріли. Я так благала тих активістів не забирати їх, та не допомогло. Знайшли під подушками, ще й вилаяли мене, що я сховала, і штраф наклали.

– Не переживай, я тобі подарую два образи. Ти мені сказала сховати ікони і, дякувати Богові, не знайшли. Та й так не трясли в мене в хаті, як у тебе, – говорила заспокійливо мама.

Коли сусідка пішла, мама вийняла зі скрині образ Пресвятого Серця Ісусового і Непорочної Діви Марії. Ми з мамою клякнули і почали разом молитися, дякуючи Богові за збереження ікон від наруги.

А наступного дня районна газета повідомляла про успішне проведення боротьби з релігією, зокрема, була одна стаття про те, як люди добровільно в селі Дібровці позносили свої ікони до школи, а потім разом із учнями їх палили. Також у ній говорилося, що у всіх негараздах і злиднях винною є релігія, тому скоро всі люди зазнають щастя у світлому майбутньому.

Бабуся Христина подивилася на внуків, похитала головою, а потім продовжувала далі:

– Та без Бога ні до порога. Не принесла людям боротьба з Богом щастя, скоро почалися воєнні лихоліття, а потім і третій голодомор. А тими активістами, які забирали в людей ікони, були жителі нашого села. За це вони отримували гроші на одяг і горілку. Тоді були дуже тяжкі часи, от вони й спокусилися і стали такими, як Юда, який продав Бога за кілька срібняків. Та їхня доля була нещаслива. Коли почалася війна, то багато з них пішли на фронт і мало хто повернувся звідти живим. А образи, які ми сховали зі своєю мамою, залишилися для мене до сьогодні дорогим скарбом.

Бабуся подивилася на своїх любих внуків і сказала:

– Дякувати Богові, прийшли кращі часи і в цю першу неділю Великого посту ціла наша Церква дякує Господеві за перемогу правдивої віри над єрессю іконоборства. Просімо, дітоньки, Бога, щоб в Україні знову не настали такі лихі часи.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
Крехів

ВИТЯГИ ЗІ ЗВЕРНЕННЯ ЄПИСКОПІВ КИЄВО-ГАЛИЦЬКОЇ МИТРОПОЛІЇ УГКЦ

до вірних і всіх людей доброї волі з приводу надмірного вживання алкогольних напоїв

Церква своїм служінням намагається допомогти людині жити відповідно до своєї гідності на землі, бо саме тут починається її небо або пекло, бажає допомогти усім скерувати їхнє життя на вічні правди. Церква не може стояти осторонь такого прояву поведінки людини, як пияцтво, що має негативний вплив на її духовний та фізичний розвиток.

На жаль, серед нас є немало людей, які перебирають мірку, внаслідок чого стають безвідповідальними, нездатними до праці, перетворюються на тягар для суспільства... Багато вже дійшли до того, що не можуть панувати над собою, перейшли вже до хворобливого стану – алкоголізму. Згідно з даними Міністерства охорони здоров'я в Україні зареєстровано 688000 хворих на алкоголізм.

Християнство, спираючись на біблійну традицію, позитивно сприймає все, подароване Богом. У поміркованій кількості алкоголь здатен розвеселити серце (див. Пс 104, 15) і, як правило, не призводить до негативних наслідків.

Щодо причин узалежнення, то вони можуть мати свій початок ще в дитинстві. Якщо йдеться про молодь, то частина її вживає алкоголь просто з нудьги, через те, що не має чим зайнятися або, щоб забути про клопоти, конфлікти, непорозуміння з батьками.

"Фундаментом залежності від алкоголю є назагал екзистенційна пустка, викликана браком моральних вартостей, а також недовірою до себе самого і в сенс життя" (Папа Іван Павло II, 21-23 листопада 1991 року).

Інакше з особою, яка переживає постійні стреси... Алкоголь має властивість ефективного та швидкого заспокоєння її емоційного стану.

Наступною вагомою причиною (алкоголю – прим.ред.) є звичаї суспільства, в якому ми живемо і яке нас певною мірою виховує.

Більшість нещасних випадків стаються внаслідок алкогольного сп'яніння, тривалість життя алкоголіків скорочується у середньому на 20 років.

Смертність дітей, батьки яких є алкоголіками, в 5 разів вища, а 60 відсотків розумової відсталості спричинені алкоголізмом батьків.

Святе Письмо неодноразово показує нам шкідливі наслідки пияцтва:

1. Алкоголь призводить до убозтва.
2. Пияцтво призводить до розпусти.
3. П'яниці забувають про Бога.

Церква, яка є також виховною установою, готова послужити українському суспільству у вихованні дітей і молоді на християнських вартостях, побудованих навколо пріоритету особи. Потрібно закликати до тверезого способу життя в родинах, організовуючи конференції на ці теми, належно готувати молодь до подружжя, розвивати працю з молодими сім'ями. Заохочувати вірних якнайчастіше приступати до Святих Таїн: Сповіді та Євхаристії.

Вона (Церква – прим.ред.) також має намір на рівні єпархій відкривати реабілітаційні центри для жертв алкогольної залежності, а на рівні парафій відновити давню традицію товариств тверезості.

† ЛЮБОМИР,
від імені єпископів Києво-Галицької Митрополії УГКЦ

ЦЕНТРУ "ДОРОГА" – ТРИ РОКИ!

На світлині: під час зібрань у центрі "Дорога".

14 лютого 2002 року минуло три роки від того часу, як у Львові розпочала свою роботу міська громадська організація – ***центр духовної і психологічної підтримки та взаємодопомоги "Дорога".*** Із самого початку існування центру ми прагнули надавати допомогу тим людям, які потрапили в алкогольну та наркотичну залежність. І це не випадково, адже центр "Дорога" заснували люди, які самі пережили страхіття алкоголізму та наркоманії і на власному досвіді знають, як можна вибратися із цієї жахливої прірви. Звичайно, що наші співробітники пройшли відповідний курс навчання і з ними постійно співпрацюють фахові психологи.

За три роки існування "Дороги" нашими послугами скористалися сотні людей. Свою діяльність ми розвиваємо у декількох напрямках: робота з узалежненими; робота з родичами узалежнених та людьми в кризових станах; робота з дітьми. Ми також займаємося і профілактичною роботою у навчальних закладах. У центрі працює клуб тверезого дозвілля "Дорога".

Наші спеціалісти надають консультації людям, які потрапили в алкогольну чи наркотичну залежність, а також допомагають їм розпочати лікування у наркологічному стаціонарі (якщо це необхідно). Якщо є кошти, то ми намагаємося проводити для цих людей півторамісячні соціо-терапевтичні програми реабілітації з десятиденними виїзними таборами. За 2001 рік в такій реабілітації взяли участь 48 осіб (40 чоловіків та 8 жінок) і більшість з них залишаються донині тверезими. Також ми організовуємо для членів клубу сімейні та дитячі табори відпочинку з цікавою програмою та психологічними тренінгами (вже відбулося шість таких таборів).

Три роки в недільному клубі діє група психодрами. Неодноразово проводилися арт-терапевтичні заняття, а також творчі виставки членів клубу, поетичні та пісенні вечори. Ми також влаштовуємо тверезі святкування Нового Року та інших свят. До нас приходить і молодь. Студенти створили власну групу взаємодопомоги під назвою "Стежка". Організовано в нашому центрі й жіночий клуб "Світанок".

Ми віримо, що центр "Дорога", незважаючи на труднощі, продовжуватиме свою роботу, допомагаючи людям, які цього потребують.

Психолог центру "Дорога" Володимир КОВАЛЕВСЬКИЙ

Наша адреса: Львів, вул. Кульпарківська, 160, тел.: (0322) 92-23-95

БІБЛІЙНІ ОСНОВИ ПОЧИТАННЯ ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО

Папа Пій XII звернувся у 1956 році до всіх єпископів Католицької Церкви енциклікою "З радістю будете", закликаючи ширити почитання Пресвятого Серця Христового.

Серце є центром різноманітних душевних почувань, хвилювань і пристрастей. Серцеві притаманні радість, скорбота, гнів, незадоволення, страх та ін. І св. Письмо, і Отці Церкви визнають, що Ісус Христос був наділений почуттєвими зворушеннями й почуваннями, і на те прийняв людську природу, щоби забезпечити нам вічне спасіння. Однак тексти не поєднують тих Христових відчуттів із Його людським Серцем, щоб чітко вказати на Серце як символ безмежної Його любові.

Євангелисти не описують Серце нашого Спасителя, яке обдароване спроможністю відчувати так само, як і наше, яке вібрує всіма душевними хвилюваннями і почуттями Його палаючої любові – Божественної і людської. Однак вони ясно говорять про Його Божу любов та почуттєві зворушення, що пов'язані з любов'ю: бажання, радість, смуток, тривогу, страх і навіть гнів.

Ті зворушення проявлялися на Його обличчі, в словах і почуваннях: величне і добре обличчя нашого Спасителя було немовби виразником і правдивим дзеркалом тих почуттів, які хвилювали душу і зворушували Його Пресвяте Серце. Хвилювання, викликане гнівом, передається передусім тим членам тіла, на яких виразніше віддзеркалюється вплив серця, тобто очам, обличчю і мові.

Пресвяте Серце горіло любов'ю у назаретській хатині, під час апостольських подорожей, проповідей, творення чудес. У Його словах і вчинках об'являється Боже Серце, як пише св. Григорій Великий: "Пізнавай Боже Серце в Божих словах, щоб палкіше прагнути небесних речей". Та особливою любов'ю і страхом було зворушене Його Божественне Серце, коли наближалася хвилина Його мук. Глибоким смутком наповнилося Пресвяте Серце від поцілунку зрадника Юди.

На хресті Серце Спасителя горіло любов'ю, тривогою, співчуттям, палким бажанням, погідним спокоєм. Ці почуття були виражені у словах Ісуса: *Отче, відпусти їм, не знають бо, що роблять* (Лк 23, 34); *Боже мій, Боже мій, чому Ти Мене покинув?* (Мт 27, 46); *істинно кажу тобі: Сьогодні будеш зі Мною в раю* (Лк 23, 43); *спраглий я!* (Ів 19, 28); *Отче, у Твої руки віддаю духа Мого!* (Лк 23, 46).

У Біблії серце людини розглядається як осередок всього тілесного й духовного життя людини. Воно називається джерелом або

витоками життя: *більш, ніж щось інше, пильнуй своє серце, бо з нього б'ють джерела життя.*

Священні автори знали про важливе значення голови у духовному житті людини, а проте осердя цього життя вони вбачали у серці. Голова була для них немовби видимою вершиною того життя, яке зі самого початку вкорінене у серці.

Лице голови є немовби дзеркалом душевних станів людини, так що *вже й з вигляду можна спізнати чоловіка, і з обличчя видно, хто розумний* (Сир 19, 29); *розсвітлює мудрість людини обличчя її, і суворість лиця її змінюється* (Екл 8, 1). Спілкування з Богом, що його сподобився Мойсей на Синаї, проявилося в особливому просвітленні його лиця: *обличчя в нього стало променистим* (Вих 34, 29). При славному преображенні нашого Господа *обличчя Його, як те сонце, засяяло* (Мт 17, 2).

Серце зберігає в собі усі тілесні сили людини. Так, псалмопівець висловлює виснаження тілесних сил від важких страждань словами: *серце моє зомліло* (Пс 40, 13). Серце в'яне, коли людина забуває *їсти хліб* свій (Пс 102, 5). Непомірковані обтяжують серця свої *обжирством, пияцтвом та життєвими клопотами* (Лк 21, 34).

У серці виникають різні наміри, бажання та прагнення: *Даниїл постановив у своєму серці* (Дан 1, 8); *і було на серці мого батька Давида* (1 Цар 8, 17). Коли ми робимо що-небудь охоче, то наш учинок походить *від серця* (Рим 6, 17). Про того, кого ми любимо, говоримо: *я маю вас у серці* (Фил 1, 7). Все, про що думаємо або згадуємо, *сходить на серці*; і у Царстві Божому *не згадаються речі колишні, і не прийдуть на серце* (Іс 65, 17). Те, про що ми добре пам'ятаємо і закарбовуємо у своїй душі: *Марія всі ці слова зберігала, розважаючи, у серці своїм* (Лк 2, 19); *напиши їх* (заповіді премудрості) *на таблиці серця свого* (Прип 3, 3).

Слово Боже впливає на серце людини, *як вогонь той палаючий*, серце *палає* й горить, коли на нього падає промінь Божого слова. Згадаймо євангельську розповідь про двох Христових учнів, котрі йшли у день Господнього воскресіння в Емаус і боролися з ваганнями й сумнівами щодо звістки про воскресіння Спасителя (Лк 24, 24-32). На шляху Господь явився подорожнім: *очі їм заступило, щоб Його не пізнали.* Лише після таємничого ламання хліба *відкрилися в них очі, і пізнали Його.* Учні з подивом зізнаються один

одному: *чи не палало наше серце в нас у грудях, коли Він промовляв до нас у дорозі та вияснював нам Писання?* (Лк 24, 32).

У пізнанні істини серце випередило голову, тобто розум. Учні мали вже думки *серця* і нелегко було усвідомити їх розумом. Християнські аскети часто скаржилися на повільність розуму, коли треба було визнати те, що серце вже знало. Одкровення істини виникають раптово і знаходяться у нашому серці. Якщо істина потрапляє в наше серце, то стає нашим внутрішнім скарбом.

Серце втіленого Слова – основний знак і символ тієї потрійної любові, якою Божественний Спаситель любить Небесного Отця і все людство. Воно є передусім символом тієї любові, спільної для Отця, Сина і Святого Духа. Можемо розглядати і почитати Серце Божественного Спасителя, як виразний вияв Його любові і свідка нашого Відкуплення, а також як містичну таємничу драбину, щоб нею піднятися до обіймів *Спаса нашого Бога* (Тит 3, 4).

Його слова, вчинки, навчання, а також діяння, які дуже яскраво свідчать про Його любов до нас (установлення Пресвятої Євхаристії, Його муки і смерть, заснування Церкви, зіслання Святого Духа тощо), є доказами Його потрійної любові. При цьому роздумуймо про удари Пресвятого Серця, що ними Ісус Христос неначе вимірював час Своєї земної мандрівки аж до останньої хвилини, коли *вимовив: "Звершилося"; і, схиливши голову, віддав духа* (Ів 19, 30). Тільки тоді зупинилося і перестало битися Його людське Серце.

Але Його Божественне Серце не перестає битися. Воно завжди буде знаком тієї потрійної любові, що поєднує Божого Сина з Небесним Отцем і всією людською спільнотою.

Віра АРІВ

НЕВТОМНОМУ МІСІОНЕРОВІ – 80

Щиро вітаємо нашого члена редколегії о.Василя Зінька, ЧСВВ, якому цього року на празник Стрітення виповнилося 80 років.

Отець Василь Володимир Зінько, ЧСВВ народився 15 лютого 1922 року в Сокалі на Львівщині. Навчався у Малій семінарії отців Редемптористів на Збоїщах у Львові. У 1936 році виїхав з батьками до Аргентини, де 21 січня 1941 року вступив на новіціят отців Василіян. Перші монаші обіти склав 4 жовтня 1942 року, а 1 червня 1947 року – висвячений на священика. Ревно і невтомно душпастирював у Аргентині, а потім майже півстоліття – у Бразилії, де був довголітнім редактором "Праці" та бразилійського "Місіонаря". Після бл.п.о.Миколи Іваніва,ЧСВВ був найвідомішим місіонером у Бразилії та довголітнім духовним провідником сестер Служебниць, сестер катехиток св.Анни, сестер св.Йосифа, сестер Василіянок.

На запрошення протоігумена о.Василя Мендруня, ЧСВВ у 1994 році прибув в Україну, де його очікувало широке поле праці, переважно у Львові.

Отець Василь Зінько, ЧСВВ редагував часопис "Місіонар" у 1994–1997 роках. Заснував Марійську дружину молоді при василіянській церкві св.Онуфрія, молодіжне товариство "Містична трояндa" і товариство медиків св.Луки. Читав біоетику і релігієзнавство у різних навчальних закладах Львова та Луцька. Отець Василь надає духовний провід і виголошує реколекції, сповідає численних монахинь різних Чинів та Згромаджень. Проповідує слово Боже на місіях і реколекціях у парохіях Західної та Східної України, Прибалтики та Польщі. Бере участь у наукових конференціях. Постійно дописує до "Світла", "Місіонаря" та інших релігійних видань.

Отець Василь Зінько, ЧСВВ є не лише журналістом, а й істориком і християнським письменником та перекладачем. Серед книг, про які ми згадували у нашому часописі, можна назвати: "Іван Сулима", "Святий Йосафат між піньорами", "У степу червоної землі" та ін.

Крім 80-літнього ювілею о.Василь має у цьому 2002 році ще дві визначні дати: 1 червня виповниться 55 років священства, а 4 жовтня – 60 років із дня складання перших монаших обітів. **Щиро вітаємо о.Василя з ювілеєм, благаючи у Господа щедрого Божого благословення на многії і благії літа!**

СВЯТІ З БАГАТОДІТНИХ РОДИН

Бог кличе до святості всіх людей. Кожен із нас повинен змагати до досконалості, бо до всіх відноситься євангельський заклик: "Будьте досконалі" (Мт 5, 48) або слова апостола Петра: "Ви самі усім вашим життям станьте святі" (1 Пт 1, 15). Однак з досвіду знаємо, що легше виховати дітей у правдивому християнському дусі, коли родини багатодітні і матеріально небагаті. Однією з причин є та, що діти змалечку вчаться ділитися і тому не виростають егоїстами.

У книзі салезіянина о. В.Залеського "Святі на кожний день" (Варшава, 1998) ми знайшли 77 святих, які походили з багатодітних сімей. Якщо би у всіх життєписах подавалися точні стани родин, то думаємо, що було би їх набагато більше.

Подаємо імена 34 відомих святих із багатодітних родин. Свята Катерина із Сієни мала аж *24 братів і сестер*. Вона, як знаємо, проголошена Учителем Церкви і є небесною опікункою Вічного Міста. Батьки св. Бенедикта Лабре мали *15 дітей*.

Св. Франціска Кабріні, св. Ігнатій Лойола, св. Франціск Салезій походили з родин, де було *13 дітей*. Св. Франціска Кабріні була засновницею Згромадження сестер місіонерок Пресвятого Христового Серця. Пригадуємо, що св. Ігнатій Лойола заснував найславніший Чин отців Єзуїтів (Товариство Ісусове), які немов би вчена армія Христова успішно боролася із протестантизмом і до сьогоднішнього дня вважається найосвіченішим чином цілої Церкви. Св. Франціск написав відомий аскетичний твір "Філотея", актуальний і донині.

Св. Климентій Хофбауер, ЧНІ, св. Килестин Двожак Папа Римський, св. Йосиф Венедикт Котоленго, св. Антон Марія Кларет походили з сімей, які мали *12 дітей*. Св. Климентій був апостолом австрійської столиці Відня. Св. Йо-

сиф Котоленґо заснував Дім Божого Провидіння в Турині в Італії. Хоча управа Дому ні до кого не звертається за допомогою, туди постійно надходять пожертви.

Св. Арнольд Янсен, св. Іван Ласаль, св. Тереза з Авілі, блаженна Едита Штайн, св. Петро Канісій, єзуїт народилися в сім'ях, де було *11 дітей*. Св. Тереза з Авілі була засновницею Згромадження контемплятивних сестер Кармеліток і проголошена Учителем Церкви. Блаженна Едита Штайн була її духовною дочкою, кармеліткою, яка навернулася із єврейства.

У родинах, з яких походили св. Василій Великий, св. Пій X Папа Римський, св. Вінкентій Палотті, було *10 дітей*. Як відомо, всі десять членів родини, в якій народився св. Василій Великий, були проголошені святими. Св. Пій X спричинився до відродження Євхаристійного руху в Церкві і дозволив дітям приходити до Господньої трапези. Св. Вінкентій Палотті – засновник мирянського апостоляту Палотинців.

Св. Лідвіна з Голандії, св. Тереза Мала з Лізьє походили з родин, де було *9 дітей*. Відома у цілому світі св. Тереза проголошена Учителем Церкви і покровителькою місій, хоча жодного дня не була на місіях.

Св. Бернадета Субіру, св. Луїз Ґріньйон де Монфорт народилися у родинах, де було *8 дітей*. У родині св. Луїза семеро посвятилися Богу, а сам св. Луїз був засновником марійського монашого Згромадження Монфортанів.

Із родин, у яких було *6 дітей*, походять св. Іван Віаней, св. Вінкентій Ґераза, св. Станіслав Костка, єзуїт, св. Карло Боромей, св. Франціска Шанталь. Найславнішим парохом у світі є парох із Арсу св. Іван Віаней, який вважається також покровителем парохів цілого світу. Св. Франціска Шанталь була співробітницею св. Франціска Салезія і засновницею сестер Візиток.

Св. Пульхерія, св. Катерина Ґенуанська, св. Вінкентій від Павла, св. Максиміліан Кольбе, св. Іван Непомук, блаженний Адольф Кольпінґ походили з родин, які виховували *5 дітей*. Найвідоміший з них св. Вінкентій – апостол убогих, засновник Товариства місіонерів Лазаристів та сестер Милосердя. Св. Максиміліан Кольбе – францішканин із Польщі, помер голодною смертю у концтаборі, віддавши своє життя замість батька кількох дітей, якого мали розстріляти. Св. Іван Непомук із Чехії був убитий за те, що не хотів зрадити Тайну св. Сповіді. Блаженний Адольф Кольпінґ був засновником католицького реміснічого руху в Німеччині.

Св. Григорій із Тур і св. Марія Ґоретті походили з родин, де було *4 дітей*.

Подякуймо Богу за тих відважних батьків, які привели на світ велике число дітей і провадили їх до святості

Дай нам, Боже, більше таких батьків і більше святих багатодітних родин.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

Від редакції. Переглянувши життєписи наших нових блаженних, зауважуємо, що священномученик Теодор Ромжа був *дев'ятою* дитиною. У родині священномученика Миколая Чарнецького, ЧНІ було *9 дітей*. Отець Олексій Зарицький та блаженна Лаврентія Гарасимів (сестра Згромадження св. Йосифа) народилися у родині, де виховувалося *6 дітей*. Блаженний Климентій Шептицький був *шостою* дитиною. Ієромонах Яким Сеньківський, ЧСВВ народився у *багатодітній* сім'ї. Думаємо, що було би набагато більше таких прикладів, однак, на жаль, не всі життєписці наших блаженних подають відомості про кількість дітей у їхніх родинах.

СЛАБКИЙ ТІЛОМ – МІЦНИЙ ДУХОМ!

Такими простими словами можна охарактеризувати сподвижника нашої Церкви отця Василіянина Павла Петра Мадяра.

Народився о. Павло Мадяр, ЧСВВ 21 лютого 1923 року у багатодітній сім'ї в селі Білки Іршавського району на Закарпатті. Під час війни 14 липня 1944 року вступив до Василіянського Чину, а перші монаші обіти склав на Благовіщення у 1946 році, декілька тижнів після проведення зловісного Львівського псевдособору. Висвячений на священика 20 травня 1957 року.

Майже все своє священиче служіння провів о. Павло Мадяр, ЧСВВ на Іршавщині, відважно служачи серед підпільних греко-католиків. Вдень працював на тяжких фізичних роботах, а вночі підпільно душпастирював. Був і я, автор цих рядків, учасником такої підпільної праці разом із о. Павлом у селі Довге на Іршавщині. Це велике село вже в ті часи було релігійно поділене. У греко-католицькій церкві служив священик Московського патріархату. Легально діяла Римо-Католицька Словацька Церква, а підпільно – Греко-Католицька Церква.

Діяльність підпільної Греко-Католицької Церкви дуже нагадувала катакомби перших років християнства: темна ніч і повна хата людей. В одній кімнаті люди сповідалися, а в другій – молилися. Висповідавши всіх людей, священики ставали біля стола, який слугував своєрідним престолом. Чаша, дискос та інші речі для відправи були дуже маленькими і вбогими. Люди св. Літургію співали, після якої починалася спільна трапеза, яка нагадувала давньохристиянські "агапе" ("гостина любові").

Тяжка фізична і нічна душпастирська праця виснажила о. Павла, який захворів на легені. Після операції отець залишився із одною легенею. Лікарі казали, що він довго не проживе. Але він прожив ще кільканадцять років і продовжував у підпіллі надавати духовний провід та підтримку отцям і братам Василіянам, а також сестрам Василіянкам, які були розкинуті по різних містечках та селах Закарпаття.

Отець Павло Мадяр, ЧСВВ у складних обставинах займався також підпільною видавничою діяльністю: видавав молитовнички, брошурки та книжечки релігійного змісту.

Хоч о. Павло мав прізвище Мадяр, але він мужньо намагався протистояти мадяризації, словакізації і русифікації Закарпаття, будучи правдивим патріотом України. Отець Павло Мадяр, ЧСВВ мав слабкий голос через хворі легені, однак, був дуже здібним проповідником. Він часто друкувався у "Місіонарі", навіть після його відходу у вічність ще довший час у часописі друкувалися його статті.

Отець Павло Мадяр, ЧСВВ був під час підпілля в. о. протоігумена отців Василіян на Закарпатті. Після легалізації нашої Церкви був парохом села Білки, а пізніше – ігуменом монастиря і настоятелем монастирського храму в Імстичеві. У 1995 році о. Павло став першим магістром новиків Василіянського Чину у новоствореному новіціятському домі у Малому Березному.

28 листопада 1996 року о. Павло Мадяр, ЧСВВ відійшов у Божі засвіти. Похований на монастирському подвір'ї неподалік храму Святого Духа у Малому Березному, в якому далі діє новіціятський дім отців Василіян.

о. Роман КАСПРИШИН,
парох УГКЦ
смт. Рудно на Львівщині

ЛУЦЬКИЙ МОНАСТИР

З історії відомо, що у Луцьку на Волині було два монастирі. Від 1240 року, після занепаду Київської Русі, є історична згадка про те, що у цьому місті був невеликий монастир, посвячений св.Івану Богослову. У монастирських хроніках про цю обитель є відомості, що з 1720 року вона стала власністю отців Василіян.

Згодом ченці луцького монастиря св. Івана Богослова ввійшли до складу Руської Провінції. У 1789 році цю обитель приєднано до луцького монастиря Чесного Хреста, який 50 років перед тим мав статус архимандрії. Монастир Чесного Хреста у Луцьку ввійшов у склад Руської Провінції від 1739 року до 1833 року. Саме у той час зрадник нашої Церкви і віри священик Сємашко все зробив для того, щоб 15 василіянських монастирів на тих теренах були ліквідовані, серед них був і Луцький монастир. Але будівля ще донині стоїть в досить непоганому стані.

Діяльність отців Василіян на Волині після виходу нашої Церкви з підпілля відродилася після 150-річної перерви. Хоч, як знаємо, у часи переслідувань підпільно душпастирював у Володимирі-Волинському і околицях бл.п.о.Маркіян Когут, ЧСВВ. З 1991 року отці і брати Крехівського монастиря почали регулярно їздити на празник св. Йосафата до цього міста (саме тут пройшли дитячі роки святого). З 1995 року тут постійно проживав о.Григорій Бардак, ЧСВВ. Він служив кожної неділі у Луцьку в римо-католицькому костелі. Коли церкву відремонтували на території військової частини, то передали її єпархіальному священику о.декану Роману Бегею. Отці Василіяни переїхали жити в іншу частину Луцька, у 55-ий мікрорайон. Там вони зробили на основі вагончика тимчасовий монастир із трьох кімнат, в яких зараз живе отець і два брати. У невеличкій каплиці св. Василія вміщається щонеділі майже сто осіб.

У Луцьку розпочали зведення монастиря і величавого собору, світлина якого вміщена на обкладинці цього числа журналу. За ігуменату о.Григорія Бардака, ЧСВВ викопано котлован. Після о.Григорія тут деякий час служив о.Всеволод Сокирко. Нині настоятелем монастиря у Луцьку є о.Дмитро Григорак, ЧСВВ, якому вдалося з допомогою спонсорів і жертводавців розпочати будівництво монастиря і церкви. Зокрема, вже споруджено одну з частин церкви. Отець-настоятель і брати виконують широку душпастирську і просвітницьку роботу, зокрема, з молоддю. Діє організація "Українська молодь Христові", катехитичний осередок, товариство тверезості та Апостольство молитви. Отці та брати Василіяни у Луцьку мають добрі стосунки з місцевими православними священиками і вірними.

о.Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

"НАЧЕ СПАЛАХ ЗОРІ НА СВІТАННІ"

Такими словами з сучасної популярної пісні можна окреслити життя Романа Ковалюка, який трагічно загинув чотири роки тому, 19 лютого, у м.Токіо (Японія). Ми неодноразово писали про цього талановитого юнака – талановитого фізика-науковця і правдивого патріота. На вшанування його пам'яті молодіжне товариство "Містична троянда" при василіянській церкві св.Андрія організувало 11 лютого вечір для студентської молоді.

Мати Романа Ковалюка продемонструвала усім присутнім відеоматеріали про побут і діяльність свого сина у Японії. Поїхав він туди, здобувши у нелегкій боротьбі стипендію від японського посольства в Україні. Роман реалізував себе у країні сонця, що заходить, не лише як дослідник фізики. Присутні на вечорі змогли побачити свого роду місійну діяльність юнака, який диригував гуртком японців, які співали "Просимо тя Діво...". Цю марійську пісню вони виконували з якимось особливим піднесенням у католицькому храмі японської столиці. У спогадах людей, які зустрічалися з Романом, він був ревним католиком, який своїм способом життя змінював світосприйняття інших людей.

Мати Романа Ковалюка закликала молодь і надалі бути активною у релігійно-національному житті та подякувала усім за щиру пам'ять про Романа.

Ще один вечір, присвячений цьому здібному науковцеві й патріотові, відбувся наприкінці лютого у Львівській богословській академії.

Ігор СКЛЕНАР

На світлині: диригент Олег Жук з хором "Херувими" у м.Казерта (Італія).

10 лютого цього року на Святоюрській горі у Львові відбулося своєрідне прощання з різдвяним циклом свят. Тут відбувався конкурс хорових колективів Львова, які виконували колядки перед представниками влади, духовенством та мирянами. Зокрема, у конкурсі взяли участь такі відомі хори, як Галицький камерний, "Антей" та багато інших.

Вінок чудових різдвяних колядок подарував дитячий хор "Херувими" при василіянській церкві св.Онуфрія під диригуванням п.Олега Жука. Цей колектив наприкінці минулого року здійснив успішне творче турне італійськими містечками. Діти співали на різних богослуженнях та ставили вертепи, які мали змогу побачити не тільки італійці, а й наші земляки, українці-заробітчани. Різдвяну містерію було поставлено у соборі св.Софії у Римі, на якій були присутні отці та брати Василіяни, а також сестри монахині.

Нещодавно п.Олегові Жуку виповнилося 50 років. **Редакція "Місіонаря" щиро бажає п. Олегу успіхів у творчій діяльності!**

ВЕСНА-ЦАРІВНА

На крилах журавлиних, в небесах,
У море скинувши нестерпну втому,
Спішить зелена, всміхнена додому –
І крил її щоразу дужчий змах.

Їй хочеться шуміти у лісах,
Свій край вітати в передзвонах грому,
В Дніпрі скупатись вічно молодому,
І з сонечком обнятись, наче птах.

Весно! Припадь грудьми до свого поля,
Вклонись героям, що зродила воля, –
Вона і ти – єдині дух і плоть.

Весно-царівно, у вітрах засмагла,
Тебе чекає Україна спрагла,
У рідний дім тебе зове Господь.

о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ

МОНОЛОГ НЕНАРОДЖЕНОЇ ДИТИНИ

Я маленьке створіння Господнє,
Він життя мені це дарував,
Ти, матусю, дізналась сьогодні,
Що в тобі певний час я зростав.

Я чекав так цієї хвилини,
Коли скажуть тобі лікарі,
Що маленьке дитятко в родині
Скоро з'явиться тут, на землі.

Я все мріяв, що дуже зрадієш,
Коли я у цей світ вже прийду,
Але ти захотіла убити
Свою милу дитинку малу.

Не вбивай мене, матінко люба,
Я любитиму дуже тебе,
У житті я тобі допоможу,
Не вбивай же, матусю, мене.

Я так хочу свої рученята
Піднести у хвалі до небес
Я так хочу побачити татка,
Який любить тебе і мене.

Щоб були ми, як дружня родина,
Щоби славили світу Творця,
Не вбивай мене, матінко мила,
Це благає дитина Твоя.

Ольга МИХАЛЮК

ПРОМІНЬ ЩАСТЯ*

Давній Єгипет... Мемфіс... Палац фараона. Згасає життя улюбленого володаря Рамзеса XII. Жерці запросили до знесиленого фараона халдейця Бероеса, наймудрішого жерця і чудотворця.

Мудрий халдеєць, навіть уважно не оглянувши фараона, дав таку пораду:

– Треба знайти в Єгипті людину, молитви якої доходять до престолу всевишнього. Коли ця людина щиро помолиться за одужання фараона, володареві повернеться здоров'я і він житиме довгі роки.

Коли жерці вийшли, халдеєць зачинив важкі двері кімнати і поставив на невеличкому столику перед фараоном скляну чорну кулю. Потім прошептав:

– Змилуйся наді мною, очисти мене, отче небесний, ласкавий і милосердний... Зішли на негідного слугу твого святе благословення...

Він зупинився і звернувся до фараона:

– Чи бачиш ти іскру в цій чорній кулі?

– Бачу білу іскру, яка начебто ворушиться, мов бджола над квіткою...

– Вдивляйся в цю іскру і не відривай від неї очей... Що ти бачиш? – спитав халдеєць.

– Здається мені, – мовив повелитель, – що я бачу Єгипет... Так, це Ніл... пустеля...

Він справді бачив увесь Єгипет. Сонце вже заходило, заливаючи землю золотаво-пурпуровим світлом. Денні птахи лаштувались до сну, нічні прокидалися у своїх схованках. У пустелі позіхали гієни й шакали, а сонний лев потягався своїм могутнім тілом, готуючись іти на лови.

Нільський рибалка квапливо витягав сіті, великі транспортні кораблі причалювали до берегів. Втомлений хлібороб знімав із журавля цебро, яким цілий день черпав воду. Жерці в храмах готувалися до вечірньої відправи. На шляхах опадала курява, замовкали рипучі колеса возів.

Далі фараон з подивом побачив наче зграю сріблястих птахів, які знялися над землею. Ті птахи вилітали з храмів, палаців, вулиць, майстерень, нільських кораблів, сільських мазанок. Спершу кожен із них мчав угору, мов стріла, але раптом, зустрівши в небі іншого срібноперого птаха, який перетинав йому дорогу, бився об нього зі всієї сили, і обидва мертві падали на землю.

Це були суперечливі людські молитви, які перешкоджали одна одній знятися до трону всевишнього... Фараон напружив слух... Спочатку він чув тільки шелест крил, та незабаром зміг розрізнити окремі слова.

Ось він чує молитву хворого, який молиться, щоб йому повернулося здоров'я, і водночас лікаря, який благає, щоб його пацієнт хворів якнайдовше.

Ці молитви розбивалися одна об одну, мов каміння, випущене з праці.

Хлібороб прагнув, щоб швидше висохли болота після повені; бідний рибалка благав, щоб ці болота не висихали ніколи. Їхні молити розбивалися одна об одну і не досягали до божественних вух бога Амона.

І скрізь, куди б не звернув фараон стомлені очі, було те саме. Селяни благали перепочинку і зменшення податків; писарі молилися, щоб збільшувалися податки і ніколи не припинялася робота. Жерці благали Амона послати довге життя Рамзесові XII; номархи взивали до Бога, щоб він допоміг швидше зійти на трон Рамзесові XIII.

І так у всьому світі панував розлад. Кожен бажав того, що сповнювало жахом інших; кожен просив за власне добро, не питаючи, чи не заподіє зла

---

* Адаптований Романною Антонюк уривок із роману Болеслава Пруса "Фараон". Переклад з польської мови Марії Пригари (Київ, "Дніпро", 1979).

ближньому. Людські молитви, хоч вони й були як сріблясті птаки, що линули до неба, не досягали, однак, своєї мети. Раптом фараон почув голос жінки:

– Іди, шибенику, до хати, бо вже час молитися!..

– Зараз... зараз! – відповів дитячий голос. Фараон глянув у той бік і побачив убогу мазанку писаря на скотному дворі. Її господар при останніх відблисках призахідного сонця закінчував писати свій звіт, його дружина товкла каменем пшеницю на коржі, а перед хатиною, як молодий козлик, бігав і стрибав шестирічний хлопчина, сміючись невідомо з чого. Мабуть, його сп'янило духмяне вечірнє повітря.

– Синку!.. Синку!.. Ану йди швидше на молитву... – раз у раз повторювала мати.

– Зараз!.. Зараз!..

І далі бігав, пустував, як шалений.

Врешті мати, бачачи, що сонце починає погрузати в пісках пустелі, відклала свій камінь і, вийшовши на подвір'я, спіймала хлопця, як того невгамовного лошачка. Мати втягнула його до мазанки і квапливо посадила на долівці.

– Не вертись, – сказала вона, – підібгай ноги і сиди прямо, а руки склади і підійми вгору... От недобре дитя!..

Хлопчик, щоб якнайшвидше вирватися знову на подвір'я, побожно підняв очі й руки до неба і тоненьким крикливим голоском проказував задихано:

– Дякую тобі, добрий боже Амоне, що ти оберіг сьогодні татка від нещастя, а мамі послав пшеницю на коржі... І ще що?.. Дякую за те, що ти створив небо й землю і дав їй Ніл, який приносить нам хліб... А ще що?.. Ага, вже знаю!.. І ще дякую тобі за те, що ростуть квіти, співають птахи і пальма родить солодкі фініки. І за ці гарні речі, які ти нам дарував, нехай усі так тебе люблять, як я, а прославляють краще за мене, бо я ще малий і не вчений мудрості. Ну, вже досить...

– Погане дитя! – буркнув писар. – Недбало віддаєш почесті Амонові...

Але фараон у чародійній кулі побачив щось зовсім інше. Молитва пустотливого хлопчини, мов жайворонок, злетіла в небо і, тріпочучи крильцями, линула все вище й вище, аж до самого трону безсмертного бога Амона.

Потім молитва злетіла ще вище, аж до самої голови божества, і заспівала йому тоненьким дитячим голоском:

– І за ці гарні речі, які ти нам дарував, нехай усі так тебе люблять, як я...

Почувши ці слова, заглиблений у споглядання бог відкрив очі і з них упав на світ промінь щастя. Від неба до землі запанувала безмежна тиша. Зникли всі болі, всі страхи й кривди. Запущений із свистом камінь завис у повітрі, занесений кий не впав на спину раба. Хворий забув про свої муки, в'язень – про ланцюги. На всій землі запанував такий спокій, що сонце, яке вже заховалось за обрієм, знову підвело променисту голову...

Фараон повернувся до дійсності.

– Чи знайшов ти людину, молитви якої доходять до підніжжя одвічного бога? – запитав Бероес.

– Так, – відповів фараон.

– Хто ж це – князь, лицар, пророк чи, може, лише звичайний пустельник?

– Це малий шестирічний хлопчик, який нічого не просив у Амона, а тільки дякував йому за все.

– А ти знаєш, де він живе? – спитав халдеєць.

– Знаю, але не хочу красти для себе силу його молитви. Це дитя своєю молитвою дає людям те, чого я не можу дати: коротку хвилину забуття і спокою. Забуття й спокою...

Український християнський часопис

Заснований у 1897 році

Засновники – Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ
о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Відповідальний секретар
Ігор Скленар
Літературний редактор
Віра Арів
Комп'ютерна верстка
Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-95-69
e-mail: misioner@mail.lviv.ua
www.realty.lviv.net/Misionar

Підписано до друку 22.02.2002
Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.
Зам. 152

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».
80300, Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2002

ЗМІСТ

Слово редактора 65
Наміри Апостольства молитви, на березень 66
Наміри Апостольства молитви на квітень 68
К'яра Любіх
"Слово життя" 69
Витяги зі Звернення з нагоди виборів 71
Збір коштів на будову патріаршого собору УГКЦ 72
Ігор Скленар
Хіротонії нових єпископів УГКЦ 73
Витяги зі звернення Папи на Великий піст 2002 року 75
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Василіянський Чин сьогодні: сестри Василіянки (3) 77
о. Василь Зінько, ЧСВВ
У сестер Редемпористок 78
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Викорінюймо гордість і засіваймо покору 79
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Новітнє іконоборство 80
Витяги зі Звернення єпископів Києво-Галицької Митрополії УГКЦ 83
Володимир Ковалевський
Центру "Дорога" – три роки! 84
Віра Арів
Біблійні основи почитання Пресвятого Серця Христового 85
Невтомному місіонерові – 80 87
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Святі з багатодітних родин 88
о. Роман Каспришин
Слабкий тілом – міцний духом! 90
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Луцький монастир 91
Ігор Скленар
"Наче спалах зорі на світанні" 92
Поетична сторінка 93
Промінь щастя 94

На обкладинці: макет Луцького храму св. Василія

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

ЧАЙНВОРД "ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ"

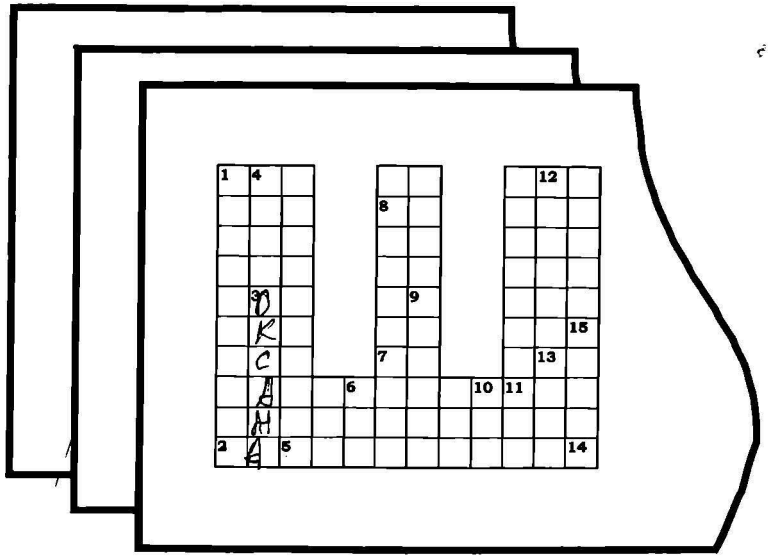

(замість трьох крапок вставте слово)

1.Український актор, що зіграв роль Тараса Шевченка у кінофільмі "Сон". 2.Повість Т.Шевченка. 3.Кому присвячений вірш Кобзаря "Сестрі"? 4.Назва малюнка Т.Шевченка, зробленого ним у Яготині. 5.Річка на батьківщині поета. 6.Містечко, про яке згадує Т. Шевченко у поемі "Гайдамаки". 7.Давньоруський літописець в "Археологічних нотатках". 8.Балада Т.Шевченка. 9.Художній засіб, який полягає у доборі слів із повторюваними однорідними приголосними звуками. 10.Містечко, де Т. Шевченко написав поему "Тризна". 11.Герой поем "Гайдамаки", "Назар Стодоля". 12.Український скульптор, автор пам'ятників Т.Шевченку в с.Моринці, м.Донецьку та м.Палермо (Італія). 13."Твоя ... ще не вмерла, на ній струни ще дзвенять і про твою вічну славу всі народи гомонять" (слова із пісні). 14.Український композитор, автор опери "Катерина". 15.Гурт ..., який виконав пісню "Така її доля" на слова Т.Шевченка.

Підготувала Леся ШТИКАЛО, м.Львів

Відповіді на кросворд "Митрополит Андрей", опублікований у ч.2 за 2002 рік:

По горизонталі: 5.Андрей. 6.Ханаан. 9.Матей. 10.Софія. 11.Молитва. 14.Покрова. 15.Відень. 18.Биличі. 19.Мантія. 23.Вроцлав. 25.Луцьк. 26.Роман. 27.Літера. 28.Біблія.

По вертикалі: 1.Ангел. 2.Гедеон. 3.Паства. 4.Замок. 7.Пастор. 8.Січень. 12.Прилбичі. 13."Місіонар". 16.Диспут. 17.Вівтар. 20.Фредро. 21.Кандія. 22.Львів. 24.Росія.

З Богослужень на неділю Блудного Сина

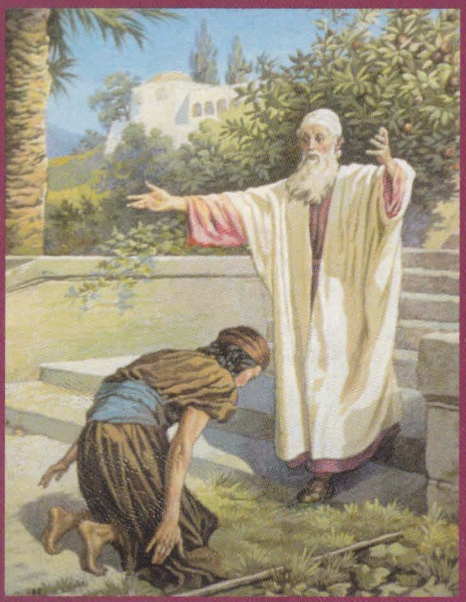

На Вечірні

Пізнаймо, браття, таїнства силу: Предобрий Отець зустрічає й цілує блудного сина, що від гріхів повернувся до батьківського дому, і привертає відзнаку попереднього достоїнства. Він влаштовує у світлиці таїнственний бенкет, заколовши теля вгодоване, щоб ми удостоїлися жити з чоловіколюбним Отцем, який жертвує, і з славною Жертвою – Спасителем душ наших.

Як блудний син, прийшли ми, Щедрий, змарнувавши все життя наше на чужині і розтративши все багатство, яке ти дав нам, Отче. Прийми нас розкаяних, Боже, і помилуй нас.

На Утрені

На ріках Вавилонських – алилуя.

Там ми сиділи і ридали, як про Сіон згадали. Алилуя (3).

Заспівайте нам пісень Сіонських. Алилуя (3).

Як же нам співати пісню Господню у землі чужій. Алилуя (3).

Якщо тебе, Єрусалиме, я забуду, нехай забудеться десниця моя. Алилуя (3).

Слава і нині: Алилуя (3).

Стих: Слава тобі, Боже наш, слава тобі.

Як розбійник кличу: Пом'яни мене! Як митар, розчулений, б'юся сьогодні в груди і взиваю: Очисти мене, Всещедрий, від усіх злих діл моїх і, як блудного, прийми мене, Всецарю, щоб могти оспівувати твою безмірну вибачливість.

Слава і нині: Світлими твоїми молитвами, Діво, просвіти, молюся, мої душевні очі, замрячені злобою, і наведи мене на дорогу покаяння, щоб належно піснями величати тебе, що Боже Слово понад усяке слово породила.

Слава (г.6): Отче добрий! Ми віддалилися від тебе, але ти не зостав нас і не появи недостойними твого царства. Ворог прелукавий обнажив нас і забрав наше багатство, душевні ж скарби ми блудно розтратили. Але вставши і навернувшись, кличемо до тебе: Вчини нас, як одного з твоїх – ти, що заради нас розпростер на хресті свої пречисті руки, щоб вирятувати нас від лютого звіра і зодягнути в первісну одежу, як єдиний багатомилостивий.

"Молитвослов", Рим–Торонто, 1990